

UČENIČKI DOM FRANJE BUČARA
ZAGREB, TRNJANSKA C. 33

**PROTOKOL
POSTUPANJA U
SLUČAJU NASILJA U
UČENIČKOM DOMU**

Sadržaj:

UVOD.....	1
OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA.....	2
POSTUPANJE DOMA U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM	3
POSTUPANJE DOMA U SLUČAJU VRŠNJAČKOG SUKOBA	4
POSTUPANJE DOMA U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U DOMU (ODGAJATELJA, RODITELJA, DRUGIH RADNIKA DOMA,NEPOZNATIH OSOBA)	5
POSTUPANJE DOMA U SLUČAJU NASILJA PREMA RADNICIMA DOMA OD STRANE UČENIKA.....	5
EVIDENCIJA O SUKOBIMA I NASILJU U DOMU	6

Temeljem odredbi protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. 2004.), Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN132/13), čl. 125. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj domu (87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17) i čl. 151. Statuta Učeničkog doma Franje Bučara, ravnatelj doma 01.09.2017. godine donosi:

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA U UČENIČKOM DOMU

UVOD

Članak 1.

Protokol postupanja u slučaju nasilja u domu (u daljem tekstu: Protokol) odnosi se na preveniranje mogućih situacija povećanog rizika, kao i postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece, kao i svih radnika koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja.

Temelji se na odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj domu, na sadržaju i obavezama propisanim Programom aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske 25. veljače 2004., Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN 132/13), Statutu i Kućnom redu doma. On utvrđuje obveze i odgovornosti, kao i načine postupanja tj. što treba činiti ravnatelj, stručni suradnik, odgajatelj, drugi radnik doma ili roditelj (skrbnik djeteta).

Protokol treba biti izvješten na vidnom i svima dostupnom mjestu u domu.

O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati učenike na sastancima odgojne skupine te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine (po potrebi i češće).

Članak 2.

Protokol sadrži:

1. općeprihvaćenu definiciju nasilja,
2. postupanje doma u slučaju nasilja među djecom,
3. postupanje doma u slučaju vršnjačkog sukoba,
4. postupanje doma u slučaju nasilja prema učenicima od strane odrasle osobe u domu (učitelja, roditelja, drugih radnika doma, nepoznatih osoba),
5. postupanje doma u slučaju nasilja prema radnicima doma od strane učenika doma,
6. obrazac evidenciju doma o sukobima i nasilju u domu i obrazac za opis

dogadaja koji popunjava osoba koja je izazvala događaj.

Članak 3.

Koordinatori Protokola su: ravnatelj Doma Zlatko Knežević i stručni suradnik Milko Kiš.
Osoba imenovana za sprječavanje nasilja u domu je stručni suradnik Milko Kiš.

OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA

Članak 4.

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, ganjanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira da li je kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda,
- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece.

Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

Nasilje podrazumijeva šest definirajućih čimbenika:

- namjera da se drugome nanese šteta ili ozljeda,
- intenzitet i trajanje (opetovanost nasilničkog ponašanja),
- moć nasilnika (nesrazmjer obzirom na dob, snagu, brojčana nadmoć),
- ranjivost i nemoć žrtve,
- manjak podrške,
- posljedice.

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima dom je dužan postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

Članak 5.

Nužno je razlikovati nasilje (zlostavljanje) među djecom i mladima od sukoba vršnjaka. Sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja:

1. nema elemenata navedenih za nasilništvo: radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete; nema nerazmjera moći; nema težih posljedica za djecu u sukobu;
2. djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom pod svaki cijenu;
3. mogu dati razloge zašto su u sukobu;
4. ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog;
5. slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe;
6. mogu promijeniti temu i otići iz situacije u kojoj je došlo do sukoba.

POSTUPANJE DOMA U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM

Članak 6.

U slučaju nasilja među djecom u domu svi radnici doma dužni su:

- odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika i odvojiti učenike,
- pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje,
- obavijestiti o događaju, razrednika, stručnog suradnika doma ili ravnatelja.

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među djecom imenovane stručne osobe za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja – stručni suradnik doma i ravnatelj dužni su:

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih radnika doma ili po potrebi pozvati djelatnike policije,
- ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, prepratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe liječniku te sačekati liječnikovu preporuku o daljnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja ili zakonskih zastupnika,
- odmah o prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje djeteta ili zakonske zastupnike te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koji su do tada poznati i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti,
- po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće. Ovi razgovori s djetetom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih radnika doma, a

na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu potporu,

- roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći djetetu u domu i izvan njega, a s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja,
- obaviti razgovor s drugom djecom ili odraslim osobama koje imaju spoznaja o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja,
- ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod druge djece koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom radi pomoći djeci, svjedocima nasilja,
- što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti Centar za socijalnu skrb (u daljem tekstu CZSS), a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a dom će poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u domu,
- pozvati roditelje ili zakonske zastupnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar doma ili izvan njega (centar za socijalnu skrb, poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovaništa i slično) i izvijestiti ih o obavezi doma da slučaj prijavi nadležnom CZSS, Uredima državne uprave u županijama, policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu,
- o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima te o događaju izvijestiti Odgajateljsko vijeće doma.

POSTUPANJE DOMA U SLUČAJU VRŠNJAČKOG SUKOB

Članak 7.

U slučaju vršnjačkog sukoba svaki radnik doma dužan je:

1. odmah prekinuti sukob među djecom,
2. obavijestiti o sukobu odgajatelja, stručnog suradnika ili ravnatelja doma,
3. odgajatelj, stručni suradnik ili ravnatelj će obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima,
4. dogovoriti će s učenicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nitko neće pobijediti, da jedan drugom nadoknade eventualnu štetu,
5. tražiti od učenika da popune odgovarajući obrazac o događaju,
6. u slučaju da učenik češće dolazi u takve sukobe s vršnjacima odgajatelj i stručni suradnik će pozvati roditelje u dom s ciljem prevladavanja takve situacije i pomoći učeniku,
7. prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni rad (savjetodavni rad, pedagoška i/ili defektološka pomoć) u domu ili izvan doma u dogovoru s roditeljima (starateljima),

8. ako učenik učestalo krši pravila, ne poštuje dogovore, ne prihvaća restituciju, dom će primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu sa Statutom,
9. u slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja, dom će postupiti po čl. 6. ovog Plana.

POSTUPANJE DOMA U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U DOMU (ODGAJATELJA, RODITELJA, DRUGIH RADNIKA DOMA, NEPOZNATIH OSOBA)

Članak 8.

U slučaju kada postoji sumnja ili je učenik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u domu (radnika doma, svog roditelja ili roditelja drugog učenika odnosno nepoznate osobe) radnik doma je obvezan:

- odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema djetetu,
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja, stručnog suradnika doma ili drugog radnika doma kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu i obavijestiti, policiju,
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu, o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika doma,
- upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi doma da slučaj prijavi nadležnom CZSS, policiji, Uredu državne uprave te Ministarstvu znanosti i obrazovanja,
- o događaju obavijestiti CZSS, policiju, Ured državne uprave te Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- stručni suradnik dužan je obaviti razgovor s djetetom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprečavanja dugoročnih posljedica traume, a tijekom razgovora s djetetom voditi službenu zabilježku koju uz ravnatelja supotpisuje,
- kada stručni suradnik obavi razgovor s djetetom ravnatelj, stručni suradnik, odgajatelj ili član Odgajateljskog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da dijete odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u domu ili izvan njega,
- u slučaju da je dijete ozlijeđeno ili postoji sumnja da bi moglo biti ozlijeđeno, treba ga odmah odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik doma ili CZSS.

POSTUPANJE DOMA U SLUČAJU NASILJA PREMA RADNICIMA DOMA OD STRANE UČENIKA

Članak 9.

U slučaju da je radnik doma doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika doma on treba o tome izvijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika doma. Oni će:

- razgovarati s učenikom u prisustvu odgajatelja i voditi službenu zabilješku o razgovoru,
- odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivosti takvog ponašanja,
- prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu sa Statutom,
- uključiti učenika u stručni tretman u domu ili u dogovoru s roditeljima u ustanovi van doma,
- o svemu izvijestiti CZSS i Ured državne uprave, a po potrebi i policiju,
- ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u domu, zbog čega je dom uključio i policiju, o takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom (napropisanom obrascu) izvijestiti Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru doma svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj ili stručni suradnik su dužni osigurati stručnu pomoć tim učenicima. Dužni su savjetovati se s nadležnom i stručnom osobom koja ima iskustva u radu s traumatiziranim osobama o potrebi i načinu pružanja stručne pomoći svjedocima nasilja.

EVIDENCIJA O SUKOBIMA I NASILJU U DOMU

Članak 10.

Dom vodi posebnu Evidenciju o sukobima i nasilju u domu. Taj obrazac popunjava član Učiteljskog vijeća koji je nazočio ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog. Zapis o događaju iz Evidencije je sastavni dio izvješća doma o događaju. Svaka osoba (učenik, odgajatelj ili drugi radnik doma) koja je izazvala sukob ili nasilje popunjava neposredno nakon događaja Obrazac za opis događaja te ga predaje ravnatelju ili stručnom suradniku doma. Taj obrazac je sastavni dio izvješća doma o događaju. Obrazac Evidencije o sukobima i nasilju u domu i Obrazac za opis događaja sastavni su dio ovog Protokola:

1. Obrazac za dojavu

Kada je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u domu zbog čega je dom uključio i policiju, o takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom izvijestiti kontakt osobu u Uredu za obrazovanje i šport. Usmenu obavijest Uredu može dati svaki djelatnik Doma, a pismenu obavijest kao i eventualnu izjavu za medije isključivo ravnatelj Doma
Obrazac za dojavu:

DOM:	RAVNATELJ:	TEL:
ADRESA:	DATUM:	FAX:

Osoba koja je doživjela nasilje		
Osoba koja je počinila nasilje		
Datum i vrijeme događaja		
Mjesto događaja		
Posljedice događaja		
Poduzete mjere		
Tko šalje informaciju		

2. Evidencija doma o sukobima i nasilju u domu

Dom vodi posebnu Evidenciju o sukobima i nasilju u domu. Taj obrazac popunjava član Odgajateljskog vijeća koji je nazočio ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog. Zapis o događaju iz Evidencije je sastavni dio izvješća doma o događaju. Evidencija se nalazi u uredu stručnog suradnika Doma.

EVIDENCIJA DOMA O SUKOBIMA I NASILJU U DOMU

DATUM	SUDIONICI DOGAĐAJA	MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA	OPIS DOGAĐAJA	PODUZETE MJERE	OSOBA KOJA PRIJAVLJUJE DOGAĐAJ
-------	--------------------	---------------------------	---------------	----------------	--------------------------------

3. Obrazac koji popunjava osoba koja je izazvala događaj

Svaka osoba (učenik, odgajatelj ili drugi djelatnik Doma) koja je izazvala sukob ili nasilje popunjava neposredno nakon događaja navedeni obrazac te ga predaje ravnatelju ili stručnom suradniku Doma. Taj obrazac je sastavni dio izvješća Doma o događaju.

UČENIČKI DOM FRANJE BUČARA
Trnjanska 33,
Zagreb

OBRAZAC ZA RESTITUCIJU

Ispunjava učenik

Ime i prezime učenika: _____

Odgojna skupina: _____ Odgajatelj: _____

1. Što se dogodilo? Opiši događaj – što, tko, gdje i kada?

---

2. Što si time želio postići? _____

---

3. Jesi li time prekršio neko od naših odgojnih pravila? Koje? Što je nama u odgojnoj skupini važno?

---

4. Kada bi mogao vratiti vrijeme unatrag što bi drugačije učinio?

---

5. Što ćeš sada učiniti da ispraviš pogrešku?

Datum: _____

Potpis učenika: _____

Članak 11.

Dom Kurikulumom te Godišnjim planom i programom rada predviđa provođenje aktivnosti prevencije nasilja i promicanja modela nenasilnog rješavanja sukoba te zaštite prava učenika.

Članak 12.

Ovaj Protokol stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči i sastavni je dio Kućnog reda doma.

Ravnatelj:

_____
(Zlatko Knežević, prof.)

Protokol postupanja u slučaju nasilja u domu je objavljen na oglasnoj ploči 1. rujna 2017. g.

KLASA: 602-03/17-02-11

URBROJ: 251-495-01-17-70

U Zagrebu, 1. rujna 2017. g.